Magiczny Kraków

Як розпізнати насильство?

2026-11-23

Насильство завдає шкоди фізичному або психічному здоров'ю тих, хто від нього страждає, з далекосяжними наслідками, пов’язаними навіть з втратою здоров'я або життя. Корисно вміти розпізнавати насильницьку поведінку. Ситуації, описані нижче, можуть в цьому допомогти.

Фізичне насильство

Яцек повернувся пізно. Грюкнув дверима. А зі мною знову привітався лайкою. Він кричав, що не вірить мені, що я ніхто. Штовхав мене. Схопив за руку і викрутив її. Було боляче. А потім... потім я не пам'ятаю. Я лежала на підлозі. На кухні. У мене боліло все тіло. Наче здалеку почувся голос Яцека: Анка, ти, мабуть, знову послизнулася, розумієш, розумієш? У дверях стояв переляканий Куба. А Яцек продовжував говорити... матуся послизнулася. Лягай спати.

Смикання, штовхання, стусани, удари предметами, обмеження рухів тіла, удушення, удари головою, биття руками, припікання сигаретою, нанесення тілесних ушкоджень гострими предметами, залишення без допомоги або без виклику допомоги та інші подібні дії є типовими для фізичного насильства. В результаті них Ви можете отримати серйозні травми або поставити під загрозу своє життя.

Психологічне насильство

Щоранку вона відвозила дітей до школи. А потім замикала двері на ключ. Ззовні. Зсередини їх не можна було відкрити. Я запротестував лише один раз. Тоді почув від Дороти ці слова: "Куба, хто тобі повірить? Якщо ти спробуєш піти, то залишитеся ні з чим, станеш ще більшим нулем. Ти все втратиш. Втратиш своїх дітей! У мого батька є зв'язки, про які ти навіть не здогадуєшся. Пікнеш хоч слово - пошкодуєш".

Погрози, шантаж, контроль, обмеження свободи та контактів з іншими, примушування до послуху, підпорядкування, вульгарні слова, приниження, збентеження, викликання почуття сорому, зневаження, висміювання, критика, нав'язування своїх поглядів чи думок - це все поведінка, яка свідчить про психологічне насильство, спрямоване на примушення до залежності та підкорення рішенням кривдника або до покори особі, яка вчиняє насильство. Така поведінка негативно впливає на Ваше психічне та фізичне здоров'я, спричиняючи порушення сну, стрес і психосоматичні захворювання.

Економічне насильство

Не так повинно було бути. Марек добре заробляв, але потім почалося. "Ми взяли" перший кредит, потім другий. Він мав купити машину, але машини не було. Як і грошей. Коли приходили листи, він забороняв мені їх відкривати. Але я бачила, що це з суду, це з банку...

Коли я відмовилася брати третій кредит, почалося справжнє пекло. З будинку зникали мої речі. Погрози від Марека. Колеги говорили: Касю, біжи!

Взяття боргів і кредитів без згоди чоловіка/дружини, примушування до позик, крадіжки особистих речей і грошей, відбирання заробітної плати, перешкоджання працевлаштуванню, примушування до позик у сім’ї чи родичів, невиконання обов’язків з вирішення матеріальних потреб сім'ї, обмеження доступу до речей і приміщень, необхідних для життя (відключення електроенергії, перекриття доступу до ванної кімнати) - це поведінка, яка є економічним насильством. Воно спрямовано на те, щоб позбавити людину почуття гідності, позбавити її можливості задовольняти свої потреби і поставити в ситуацію повної залежності від особи, яка вчиняє насильство.

Сексуальне насильство

Спочатку Каміль починав розповідати про свої фантазії. Потім він почав говорити: "Аніто, ти не думаєш про мої потреби", змушуючи мене почуватися винною. Я думала, що, можливо, люди так роблять. Аж поки врешті-решт, особливо коли він повертався напідпитку після корпоративу чи зустрічі з колегами, він просто почав виконувати свої забаганки. Він змушував мене робити все, що йому заманеться, і коли йому заманеться, говорячи, що ми є подружжям. І що це мій обов'язок. Я не могла протестувати.

Висміювання, примушування до сексуальних дій або поведінки, на яку ми не згодні, примусовий статевий акт, зґвалтування, садизм, примусовий статевий акт з третіми особами, примусовий перегляд порнографії - це поведінка, яка є сексуальним насильством. Переживання такої поведінки може призвести до фізичної травми, зниження самооцінки, спричиняє біль і страждання, відчуття втрати гідності, зниження самоповаги.

Нехтування

Коли Галина померла, я залишився сам. Тоді Юстина сказала, що будинок завеликий для мене і що вона переїде до мене. Переїхала разом з ним. Себастьян погано на неї впливає. Сама вона не була б такою. Спочатку позичали з моєї пенсії. Бо Себастьяну не платили на роботі, бо йому потрібна була машина. А потім я пенсії навіть не бачив - вони її просто брали. Я сказав доньці, що у мене немає ліків, що я голодний. Почув, що це добре, що може швидше помру.

Відмова задовольнити основні фізичні та емоційні потреби, позбавлення їжі, догляду або необхідної допомоги, відмова в медичній допомозі або наданні необхідних ліків, незабезпечення гідних умов проживання, обмеження доступу до місць у будинку, де задовольняються основні потреби (кухня, ванна кімната), емоційна холодність у стосунках - це приклади насильства, що визначається як нехтування. Воно є одним із видів економічного насильства. Найчастіше ми говоримо про нехтування в контексті дітей, але важливо підкреслити, що з ним так само часто стикаються люди похилого віку, хворі та люди з інвалідністю.